

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวงกำหนดความเร็วของยานพาหนะ พ.ศ.

หลักการ

กำหนดความเร็วในการขับรถในทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท ที่มีทางเดินรถ
ที่จัดแบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องเดินรถ มีเกาะกลางถนนเฉพาะแบบกำแพงกั้น
(Barrier Median) และไม่มีจุดกลับรถเสมอระดับถนน รวมทั้งกำหนดความเร็วขั้นต่ำ สำหรับ
การขับรถในช่องเดินรถช่องทางขวาสุดของทางเดินรถในทางหลวง

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดอัตราความเร็ว
ของยานพาหนะ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ร่าง) กฎกระทรวง
กำหนดความเร็วของยานพาหนะ พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“เกาะกลางถนน” หมายความว่า เกาะกลางที่แบ่งทางเดินทางกายภาพระหว่างขี้นกับขาล่องอย่างชัดเจนและมีความมั่นคงแข็งแรง ได้แก่ เกาะกลางถนนแบบยก (Raised Median) เกาะกลางถนนแบบกดเป็นร่อง (Depressed Median) และเกาะกลางถนนเป็นแบบรางหรือกำแพงกั้น (Barrier Median)

“เครื่องหมายจราจร” หมายความว่า รูปภาพ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข หมุดหลัก เส้น แถบสี หรือสัญลักษณ์ใด ๆ ที่แสดง ติดตั้ง หรือทำให้ปรากฏไว้ในเขตทางหลวงในลักษณะและตำแหน่งที่เห็นได้โดยง่ายและชัดเจน เพื่อให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ขี่ หรือไถ่ด้อนสัตว์ ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น หรือเป็นการแจ้งข้อมูล หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ทางหลวงนั้น

“ช่องเดินรถ” หมายความว่า ทางเดินรถที่จัดแบ่งเป็นช่องสำหรับการเดินรถ โดยทำเครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนวแบ่งเป็นช่องไว้

ข้อ ๒ ในกรณีปกติ ให้กำหนดความเร็วขั้นสูงสำหรับการขับรถในทางหลวงแผ่นดินทางหลวงชนบท ที่มีทางเดินรถที่จัดแบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องเดินรถมีเกาะกลางถนนเฉพาะแบบกำแพงกั้น (Barrier Median) และไม่มีจุดกลับรถเสมอระดับถนน ให้ขับรถแต่ละประเภทในทางเดินรถโดยใช้ความเร็วไม่เกิน ดังนี้

(ก) รถบรรทุกที่มีน้ำหนักตัวรถเกิน ๒,๒๐๐ กิโลกรัม รถบรรทุกคนโดยสารที่ใช้บรรทุกคนโดยสารเกินสิบห้าคน ให้ขับโดยใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ ๙๐ กิโลเมตร

(ข) รถในขณะที่กำลังจอดรออื่น รถยนต์สี่ล้อเล็ก หรือรถยนต์สามล้อ ให้ขับโดยใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ ๖๕ กิโลเมตร

(ค) รถจักรยานยนต์ ให้ขับโดยใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ ๘๐ กิโลเมตร หรือรถจักรยานยนต์ที่มีกำลังเครื่องยนต์ตั้งแต่สามสิบกิโลวัตต์ขึ้นไป หรือมีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันตั้งแต่สี่ร้อยลูกบาศก์เซนติเมตรขึ้นไป ให้ขับโดยใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ ๑๑๐ กิโลเมตร

(ง) รถโรงเรียน หรือรถรับส่งนักเรียน ให้ขับโดยใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ ๘๐ กิโลเมตร

(จ) รถบรรทุกคนโดยสาร เกินเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน ให้ขับโดยใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ ๑๐๐ กิโลเมตร

(ฉ) รถยนต์อื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน (ก) (ข) (ง) และ (จ) ให้ขับโดยใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ ๑๒๐ กิโลเมตร

ทั้งนี้ให้แสดงเครื่องหมายการกำหนดอัตราความเร็วตามข้อ ๒ ในทางในระยะ
เพียงพอที่ผู้ขับขี่จะสามารถปฏิบัติตามได้

ข้อ ๓ ในกรณีปกติ กรณีกำหนดความเร็วขั้นต่ำ สำหรับการขับรถในช่องเดินรถ
ช่องทางขวาสุดของทางเดินรถในทางหลวง ซึ่งจัดแบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้
ตั้งแต่สองช่องทางขึ้นไปตามข้อ ๒ โดยให้รถตามที่ระบุไว้ในข้อ ๒ (ฉ) ขับในช่องทางเดินรถช่องทางขวาสุด
โดยใช้ความเร็วไม่ต่ำกว่าชั่วโมงละ ๑๐๐ กิโลเมตร

ข้อ ๔ ในเขตทางที่มีป้ายหรือเครื่องหมายจราจรแสดงว่าเป็นเขตอันตราย
หรือเขตให้ขับรถช้า ๆ ให้ลดความเร็วลงและเพิ่มความระมัดระวังขึ้นตามสมควร

ข้อ ๕ ในกรณีที่มีเครื่องหมายจราจรกำหนดอัตราความเร็วขั้นสูง ต่ำกว่า
ที่กำหนดในข้อ ๒ ในทางเดินรถใด ไม่ว่าตลอดทางเดินรถหรือกำหนดในช่วงใดช่วงหนึ่ง
ของทางเดินรถ ให้ผู้ขับขี่รถทุกประเภทขับไม่เกินอัตราความเร็วขั้นสูงที่กำหนดไว้ในเครื่องหมายจราจรนั้น
ตลอดทางเดินรถหรือในช่วงที่กำหนดดังกล่าว

ความในวรรคหนึ่งไม่ให้ใช้บังคับในกรณีที่มีเครื่องหมายจราจรตามข้อ ๔ หรือ
ข้อ ๕ หรือเป็นกรณีที่ผู้ขับขี่ในทางเดินรถดังกล่าว ไม่สามารถปฏิบัติได้เนื่องจากข้อจำกัด
เรื่องปริมาณรถในทางเดินรถ หรือเหตุขัดข้องอื่นใดอันมีเหตุผลสมควรแก่กรณี

เครื่องหมายจราจรตามวรรคหนึ่ง ต้องแสดงให้ผู้ขับขี่เห็นได้ชัดเจนก่อนถึงทางเดินรถ
หรือช่วงที่กำหนดของทางเดินรถนั้น ในระยะเพียงพอที่ผู้ขับขี่จะสามารถลดความเร็วเพื่อปฏิบัติตาม
เครื่องหมายจราจรนั้นได้ และต้องแสดงเครื่องหมายจราจรดังกล่าวเป็นระยะตลอดจนสิ้นสุด
ทางเดินรถ หรือสิ้นสุดช่วงที่กำหนด

ให้หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลทางเดินรถนั้นๆ ดำเนินการจัดทำ
เครื่องหมายจราจรตามข้อนี้ และมีหน้าที่ควบคุมกำหนดความเร็วในเครื่องหมายจราจรประเภท
ที่สามารถปรับเปลี่ยน รูปภาพ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม